

אירגונים

האונס אינו משתלם

הפמיניסטיות עשו את שיהן, הן כבר יכולות לזכות.

הגברות החסודות הגיבו בשאט נפש נציגות אירגוני הנשים בישראל, שבאו להשתתף ביום עיון על טיפול בקורבנות אונס לא רצו להקשיב לפמיניסטיות. הן ניסו למנוע מאסתר עילם, מרכזת במרכז לסיוע לקורבנות אונס ב"תלאביב מלשאת את דברה מעל הזבימה.

"לא הזמנת לדבר, עליך לכבד את התוכנית שנקבעה מראש!" קראה לעומתה אחת הנשים באולם, בטרם הצליחה אסתר לסיים את מישפטה הראשון. "את יכולה לדבר כאורחת. ממקום מושבך באולם, ולא מעל הבימה!" הצטרפה למק' הלת המוחות הד"ר יעל עצמון, יושבראש הכנס.

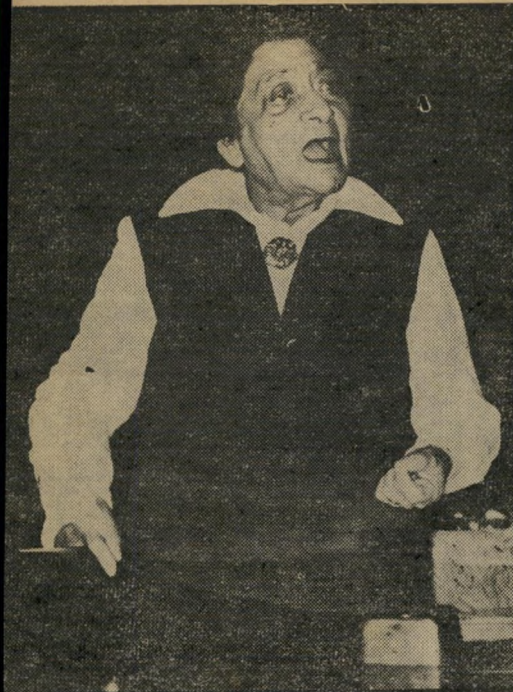
בסדר היום שנקבע מראש, אכן לא נכללה אסתר עילם בין הדוברים. פירסומה כפעילה פמיניסטית הפריע למארגנות הכנס, ואחת מהן - לדברי הפמיניסטיות היתה זו חברת הכנסת המפד"לית לשעבר, טובה סנהדראית - הטילה וטו על השתתפותה. תחתיה הזמינה יושבת הראש לבימה נציגה אחרת מאותו המרכז, את ג'ואן ירון - גם היא פמיניסטית, אך ידועה פחות. הנשים הפמיניסטיות, שלא השרימו עם הנסיון להכתוב להן מי

תדבר בשמן, הגו טכסיס מחוכם: ברגע שבו ניתנה רשות הדיבור לג'ואן ירון, היא הזמינה לבימה את אסתר עילם, לשאת את דברה תחתיה. על המהומה שקמה באולם ניצחה הד"ר עצמון, שצעקה לעבר מתנדבות המרכזים לסיוע לקורבנות אונס מתל-אביב ומחיפה: "אתן סקנדליסטיות! אתן סקנרדליסטיות!"

הסקנדליסטיות כמו מקומור תיהן, ארוז את הפציהן ועזבו בי שקט את האולם. למתנדבות, הן עוסקות בכל ימות השנה בקורבנות אונס, לא נמצא מקום בכינוס רציני כל-כך.

הסערה ארכה רק דקות מעטות. אחרי ששכחה ניסו הנציגות להמר שיש לנהל את הדיון על מינוחות. בין מאה נציגות אירגוני נשים בישראל בלטו עסקניות מיפלגות כמו אסתר הרליץ, טובה סנהדראית, הרבנית רחל נריה, טובה מרון (אשתו של יושבראש הכנסת לשעבר, משה מרון), מיכל מודעי (אשת השר בליתיק) והשופטות חנה אבנור ובלאנש קיי.

"לתת להן כבוד!" חברות התנועה הפמיניסטית אינן יכולות להתקבל לאירגוני-הגג של הנשים בארץ כי מצע תנועתן אין, היבט ציוני. בקרטיון חשוב זה, שאין הנשים יכולות בלעדיו, עומדים אירגונים כמו ויצ"ו, נעמה, בנות ברית, נשים ליברליות ונשים יחידות לאומיות, שאחדים מהם אינם אלא סניפימישנה של מיפד לגות התומכות בחקיקה אנטי-גשית בכנסת.

פמיניסטיות עיון ועסקנית סנהדראית "סקנדליסטיות! אתן סקנדליסטיות!"

תל-אביב

גם האזרח משלם

בניגוד לרושם שמנמיך לעורר סגן שריהתחבורה והיזמים: בכנייה התחנה המרכזית בת"א יושקעו עוד כספי ציבור

לכאורה, הצעתו של סגן שרי התחבורה, ח"כ דויד שיפמן, נשמה מפתה. הוא הציע לפתור אחת ולתמיד את בעיית התחנה המרכזית. לדבריו, התנדב המיליונר היהודי-יפאני שאול אייזנברג ל"השלים את בניית התחנה וכן לפתור, במכה אחת, הן את בעיות התחבורה של תל-אביב, הן את קיומו של הפיל הלכן בדרום תל-אביב, הן את בעיית האישית של מאות רוכשי החניות בשטח התחנה. והעיקר, כל זאת מבלי שמשלם-המיסים ייפגע.

הון עתק, הממונה על שיפמן שריהתחבורה ח"כ חיים קורפן, היה הרבה יותר פסימי. הוא דחה את היוזמות הפרטיות של סגנו, לא רק מפני שניהם משתייכים לשתי חטיבות שונות של הליכוד, אלא בטענה שאם ימשיכו לבנות את התחנה שבבנייתה התחיל הן קבלן אריה פילץ, היא תעלה הון למשלם-המיסים.

נכון, פילץ בנה את התחנה על שטח השייך לו, אך כל מי שנוסע בסביבותיה רואה את דרכי הגישה שנשללו לעבר התחנה: כבישים הורחבו וגשרים נבנו ברחובות הן צרים עד כי הם נושקים את מרפסות הבתים.

את דרכי הגישה לתחנה בנתה חברת נתיבי איילון, שהיא בבעלות משותפת של משרד-התחבורה ושל עיריית תל-אביב. בשמונה השנים האחרונות עמד שיפמן בראש פרויקט נתיבי איילון, כיושב-ראש מועצת המנהלים של החברה.

בישראל: "הזמנו נציגה מסויימת מהמרכז לסיוע לקורבנות אונס. אבל במקום לתת את רחל הן ניסו לתת את לאה." הגיבה על כך אסתר עילם: "הזמנו לאירוע לא כאירגוני-נשים אלא כפעילות שצברו ניסיון מיקצועי בטיפול בקורבנות אונס. כמו המרצים המיקצועיים האחרים, רצינו גם אנחנו לדבר מהבימה, ולא מהאולם. הן חטאו לעניין כשהתייחסו אלי כפמיניסטיות, בעוד שאני באתי לדבר על העבודה שלי."

אך גם בהעדרן הטילו הפמיניסטיות את צילן על האירוע. כשעלה על הבימה הפרופסור מנחם אמיר, איש החוג לקרימינולוגיה באוניברסיטה העברית, הוא פתח ואמר: "תשומת-הלב לבעיית האונס בארץ הופנתה לראשונה עלידי הנשים הפמיניסטיות. יש לתת כבוד לנשים אלה!" המאזינות זעו בחוסר-נחת בכיסאותיהן.

את מעשיה ניסתה להסביר ל"העולם הזה" יעל עצמון, יושבת-ראש אירגוני-הגג של הנשים

מיכאל צור: "חשבותי על התאבדות!"

בדרך-כלל בחדר-המיקלחת, שם מתרחצים כולם באותו זמן, העונשים המוטלים על אסירי-על ידי חבריו, אחרי דיונים בבית-הדין פנימי, הם קשים ואי-אפשר להימלט מהם. הוא הביא דוגמה של אסיר, שיצא לחופש וקיבל מחבריו לתא כסף כדי לקנות סמים. אך כשהזר לחא טען שתפסו אצלו את הסמים, אסיר זה הועמד למישפט פנימי, וניתנה לו אפשרות להתגונן ולספר את גירסתו.

עונשים יומיומיים נפוצים הם הטלת שתן וצואה על אסיר או זיהום מיטתו. אחת הבעיות המכבידות ביותר בכלא הוא הקשר עם העולם שמחוץ לחומות. לאסירים מותר לקבל ביקור רגיל פעם או פעמיים בחודש והם מוגבלים במספר ה"מיכתבים שהם יכולים לשלוח. הוא סיפר שהדבר שהציל אותו היו החופשות הקצרות שקיבל, שתמיד פורסמו בכלי-התקשורת.

לטענתו, המצב השורר בבתי-הסוהר גורם לכך שכל מי שנכנס לכלא פעם אחת, עתיד לחזור לשם שוב, והפעם כפושע מיקצועי. האסירים נאלצים לבלות את מרבית שעות היום ברביצה בתאים, ומאבדים את רצון החיים. לדבריו צור, העובדה ש-80 אחוזים מן האסירים חוזרים שוב לכלא, מעידה על כך שהשיטה נכשלה, ושיש לחשוב על דרכי ענישה ומאסר שונים, שאותם הוא התוהה בספר שייצא-לאור בתוך חודשיים.

האסיר המפורסם לשעבר, העובד היום בחברת ספנות פרטית, סיפר שהופתע מגילויי האהדה כלפיו, להוציא אדם אחד, שבשמו לא נקב, עזרו לו כולם לחזור לחיי השיגרה.

ובכל זאת, לא כולם שוכחים לו את עברו. כשנסע באוטובוס לירושלים, הציע לו אחד הנוסעים מקום ישיבה, נוסע אחר ש"השיגרה."

אסירי-שעבר צור ואשתו

"אילו היה שמי בוזגלו, לא היו לי בעיות!"

לו "מר צור", בחוץ תמיד קראו לי מיכאל! סיפר לקהל המשועשע. צור עסק בכלא בהוראה ובכתבי-מכתבים לאסירים שאינם יודעים קרוא וכתוב. בהדרגה הוא זכה באמונם של האסירים, והם שיתפו אותו בסודותיהם הפרטיים ביותר. ב"דיון פנימיים" הקלה עקב בדריכות אחרי תיאורו של צור את החיים בכלא. הוא סיפר על השיגרה של קיום יחסי-מין הומוסקסואליים בתא, בנוכחות אסירים אחרים. "פשוט אין מקום אחר. האסירים נמצאים כל היום בתא אחד. לא תמיד יחסים אלה רבים מסוגם אך הם נהנים מהם

בעה, ונמנע מלקטוע את דבריו. צור מסיים בימים אלה את כתיבת סיפורו עיוניים לכלא שבו הוא מציע פתרונות מהפכניים לשרות בתי-הסוהר. אך בראיון המרגש הוא סיפר מעט מאוד מהחוויות שעברו עליו בכלא רמלה ובמעשיהו. לדבריו, הוא הופלה לרעה כשביקש ביקורים מיוחדים. "מנהל הכלא הסביר לי, שאילו היה שמי בוזגלו, לא היו לי בעיות, אך מאחר ששמי הוא צור, הוא לא רוצה להסתכן." האסירים האחרים התייחסו אליו בתחילה בחשדנות. הם אמרו לו שהם מאמינים שאחריו יבואו אחרים מסוגו אך הם הם נהנים מהם

"כל אסיר נתפס למחשבות שואו ומרהרר כיצד יוכל לקצר את תקופת מאסרו. גם לי היו מחשבות כאלה. מה שהחזיק אותי היה יחסה של מישפחתי אלי. הם עזרו לי להתאושש." כך סיפר האסיר ה"משוחרר, המנכ"ל לשעבר של החברה לישראל, מיכאל צור, בי ראיון פומבי ראשון שאותו העניק למראיין איתן דנציג, בליל-שבת האחרון. צור היה לבוש בקפידה ודיבר בקול בוטה. הוא התקבל בחמימות על-ידי קהל-המאזינים, שהגיב ב"מחאות-כפיים ממושכות אחרי ש"יים את דבריו. המראיין איפשר